

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:
Szegedi-utca 1. szám.
Telefonszám 162.
Megjelenik
kétfélté kivételével a kora
reggeli órákban.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Helyben, házhoz hordva:
Félévre 18 korona.
Egy óra 3 korona.
Vidéken:
Félévre 18 korona.
Egy óra 3 korona.

Szerkesztésért felelős: Dr. DÓZSA IMRE

Kiadótulajdonos: KOVÁCS SANDOR.

Hu remény.

Győzelmi harsonákat fújnak tele-
tűdővel a választójog ellenségei.
Azt hirdetik, szuggerálják, még
utóbb magukkal is elhitetik, hogy
eltűnt az emberi jogok felkelő nap-
ja és a sötét reakció alkonyodik
újra felettünk.

Minden kis jelből, minden törté-
nésből melynek valami más leta-
gadhatatlan oka vagy célja nincs,
egy-egy mozaik darabot illesztnek
abba az összeszedett képbe, amely-
ről a vásári kikiáltók hangosságával
hirdetik, hogy ez a politikai megol-
dás egyetlen lehető és biztos esete
ez pedig az ő uralmuk reneszánsza.

Burián külügyministerségéből
szerintünk másra gondolni sem
szabad, mint a munkapárti korszak
teljhatalmu visszatérésére, mert hi-
szén Burián Tisza embere és igaz-
ság szerint Buriánnak ugy kellene
ellenjegyezni a külügyi aktákat:
„Tisza p. pa. Burián”. Azt, hogy
Burián sziveverése ideiglenes megol-
dás, hogy külügyministerségének
ideiglenességét ugyszólván szigma-
tizálja az a tény, hogy megmaradt
közös pénzzügyminiszternek és azt
az orokra illesztett nagy munkap-
árti okuláréktól nem látják, vagy
helyesebben nem akarják meglátni.

Akik munkapárti színekre festve
szemlélik megint az egész világot
azokban a tömör hadsorokban biznak,
melyekben a munkapárti képviselők
fekete serege sorakozik és a mely
ma — ő szerintük a törvényhozás
maga.

Nem győzzük elégszer és eléggé
hangsúlyozni, hogy ez az álláspont
az elképzelhető legerköstelenebb.
Amiért az új választásokat lehetőleg
mellőzni kell, nehogy a politikai
kérdésekben mindenkor módolett
sangvinikus ország a háboruban
igen káros nagy belső, sőt a fron-
tokra is kiható izgalmakba essék
— azért ezzel a helyzettel vissza-
élni nem volna szabad. A munka-
párt azonban olyan mértékben él
vissza ezzel a helyzettel, hogy ezt
nemcsak a magyar demokratikus
fejlődés története bélyegzi meg, de
majdnem megbélyegzi az emberi
jogok szellemében haladó egész
világ.

Tisztán és kizárólag a munka-
párt csökönysége az oka annak,
hogy a választójog máig nincs tető
alatt és hogy nem történt az, amit
a törvényhozás két tényezője a
király és a nemzet egyformán akar.

De ebből a gáncvetésből, ebből
a bünös kerékkötésből, ha ideig-

óraig megállásra kényszeríti magát
a haladást is józan ésszel nem az
a következtetés folyik, amit a
munkapárt kikiáltói harsognak. —
Nem a munkapárt uralma tér visz-
sza, nem a népmilliók jogtalansága
folytatódik, hanem nem jöhet más

párt uralomra, mint a mely a vá-
lasztójogot hozza.

Ne felejtjük el, hogy alkotmányunk
szerint a király és a nemzet hozza
a törvényt, nem a munkapárti
kör.

A háboru legujabb hiriei.

Vezérkarunk jelentése.

Hivatalos jelentés.

Budapest, április 19.

Olasz haretér:

Az Etsch és Piave között a harci
tevékenység állandóan élénk. A Hét-
község fensikján több olasz előre-
törést visszavertünk.

A vezérkar főnöke.

Német vezérkar jelentése.

Berlin, április 19.

Nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati haretér:

A flandriai tölésérmezőkön fel-
derítő osztagaink és belga és angol
őrsök között ismét kisebb ütközetek
fejlődtek. Az ellenség erős támadá-
sait, amelyeket északi és északnyu-
gati irányból intézett Wytschaete
ellen, visszautasítottuk. Az ellenség
már készülség állásaiban igen su-

lyos veszteségeket szenvedett meg-
semmisítő tüzünkben. Bailloul és
Labasse között a tűzérsegek erős
harcú tevékenységet folytattak. Be-
thuntól északnyugatra gyalogsapa-
taink előnyomultak a Labasse
csatornától északra levő ellenséges
vonalak ellen és néhány ágyut
zsákmányoltak. Festhubernél és Gi-
wenchynél váltakozó harc folyt.
Több mint 600 foglyot ejtettünk.
Az Avrenál tegnap elkeseredett
harcban visszavertük az ellenséget,
mely súlyos veszteséget szenvedett.
Az erős tűzérsegi tűz ezen a sza-
kaszon éjjel tovább tartott.

Keleti haretér:

Ukrán Tauriában megszállottuk
Csaplinkát és Melitopolt.

Macedón arevonai:

Rohamesapavállalkozásainkból a
Cserna hajlásánál néhány olaszt és
szerbet szállítottunk be.

Ludendorff.

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

LEGUJABB.

(A „Makói Független Ujság” éjjel
érkezett telefonjelentései.)

A 48-as alkotmánypárt értekezlete.

A határozati javaslat.

A 48-as alkotmánypárt ma
tartotta pártértekezletét, melyen
a kormány tagjai csaknem teljes
számban megjelentek. Az érte-
kezleten Wekerle előterjesztette
s ismertette a kormány lemondá-
sának okait. Utána Ugron Gá-
bor terjesztette elő a határozati
javaslatot, mely a következőké-
p hangzik:

A 48-as alkotmánypárt helyesli
a lelépett kormány azon állás-
foglalását, mely szerint benyuj-
totta lemondását s a választójogi
javaslat lényeges határozatainak
rovására engedélyt nem tett.
Helyesli a párt még azt is, hogy
a kormány, mivel ezen állás-
pontjának keresztülvitelére biz-
tosítékai nem voltak, az alkot-

mány követelményeinek megfele-
lőleg lemondott. A párt azono-
sítja magát a kormánnyal s ra-
gaszkodik programjához, ugy a
választójog, mint az önálló had-
sereg, továbbá a nemzeti és
szociális reformok megvalósításá-
hoz, melynek alapján megalakult.

A határozati javaslatot egy-
hangulag elfogadták.

Munkásszerencsétlenség a nagylaki kendergyárban

A 10 éves fiúcska is munkás?
Félkarját elveszítette.

A makói közoktatóban élet-halál
között vívódik egy szerencsétlen
10 éves fiúcska. Félkarja ment rá
a dologra, arra a dologra amelyet
már 10 éves korában folytatnia
kell.

A nagylaki kendergyárban dol-
gozott a lentörő gép mellett Amb-
rus István 10 éves fiúcska. Egy
óvatlan percben a lentörő gép elkapta
a szerencsétlen gyermekmunkás kar-
ját, összetörte, szétrombolta. Súlyos
sebével a makói közoktatóba kel-

lett szállítani, ahol ma karját am-
putálni kellett, magyarul szólva ez
a szerencsétlen gyermek elvesztette
egyik karját, mert le kellett vágni.

Ezt a szörnyű esetet olvasva, fel
kell, hogy háborodjék minden em-
ber, akiben csak egy csöpp szociá-
lis és emberi érzés van. Ma mikor
szerteszéjjel gyermekvédelemről be-
szélnek, mikor gyermeknapokat ren-
deznek s gyermekmentésekről anké-
teznek és bankéteznak, előfordulhat
egy ilyen szörnyű eset, hogy
10 éves gyermek Csanádmegyében
gyári munkás lehessen és egy len-
törő gép mellé állítsassék! Hát ez
égbekiáltó borzalom és rettenetesség!

Csanádmegye alispánját ismerjük
s bizva hisszük, hogy ez a retten-
tes dolog nem fog megtörténni
maradni. Nem szabad azt tenni,
hogy kendergyáraknak a profitjához
gyermekvérrel járuljanak, mikor
ebben a szerencsétlen országban a
legdrágább, a gyermek kell, hogy
legyen. Nem szabad, hogy megtör-
ténjen ilyesmi, hogy 10 éves gyer-
meknek gyári munkások gyanánt
szerepelhessenek. Tíz éves gyerme-
keknek az iskolában a helyük, nem
pedig a lentörő gép mellett, ahol
egész életére nyomorékká tevődik.

Amíg ilyen szörnyű esetek meg-
történhetnek, addig gyermekmentés-
ről és gyermekvédelemről beszélni
nem más, mint a szembe való por-
hintés. Az egyik oldalon gyermek-
bíró, gyermekszanatórium, gyer-
mekpatronázs, a másik oldalon pe-
dig a kiáltó ellentét, a 10 éves
gyári munkás, aki munkaközben az
egyik karját elveszíti. Mit jelenthet
ez a 10 éves gyermekmunkás? Azt
talán, hogy még több gyermekmunkás
dolgozik?

A legszigorubb vizsgálat kell,
hogy bekövetkezzék. Nem szabad
ezt tenni, hogy 10 éves gyermekek
gyárimunkásokként dolgozzanak s
munkaközben egész életükre nyomor-
rékká legyenek.

Nekünk a 10 éves gyermek kar-
jára nem azért van szükségünk,
hogy 10 éves korában egy nagy
nyereséggel dolgozó gyárvállalat
lentörő gépe leszakítsa, hanem hogy
18—29 éves korában fegyvert fog-
hasson a haza védelmére. Mig az
ilyen gazdálkodás mellett csak béna
koldusokat nevel a gyár.

Példás erélyű vizsgálat kell, hogy
kövesse ezt a semmiképp sem ment-
hető cselekedetet. A törvény teljes
szigorával kell lesújtani mindazokra,
akik 10 éves gyermekeket gyári
munkába állítanak.

Szegény kis Ambrus István ügyét, ennek a megnyomorodott proletárgyermeknek sorsát magáévá kell tennie a hatóságoknak s kötelezni kell a nagylaki kendergyárat arra, hogy elvesztett félkarja igen csekély ellenértékeül gondoskodjék róla a gyár, nehogy koldulni legyen kénytelen, azért, mert már 10 esztendőskorában gyári munkásnak használták.

Ribot hamisította meg Károly király levelét.

A francia szociálisták leleplezése.

A francia képviselőház hadügyi és külügyi bizottságának tegnapi együttes ülésén Clemenceau fontos közléseket tett Károly király leveléről. A szociálisták mindenáron tudni kívánták, hogy mi igaz abból, hogy Károly király a franciákhoz juttatott békeajánlaton kívül kiegészítőleg Olaszországnak és Romániának is tett békeajánlatot. Először Lotharingiára vonatkozólag, melyet Ribot 1917 októberében röviden és kerekén visszautasított, amiért azután Clemenceau az akkori miniszterelnököt élesen megtámadta. A szociálisták azzal vádolják Ribotot, hogy annak idején nem közölte teljes és valódi szöveggel Lloyd Georgeval és Sonninnal, hanem elferdítette annak tartalmát, hogy a szövetségeseket ily módon befolyásolja, ami sikerült is. Ha ez megtörténhetett — érveltek a szociálista szóvivők — akkor közelfekvő az a feltevés, hogy újabban Károly király levelénél is hamisítás történt. Egyébként Károly király második leveléről sokat beszélnek, mely az elsőt megdöntötte.

Ha 1917. októberében a képviselőház megismerte volna a levelet, akkor minden másképpen fordult volna Clemenceau ellen egyre szaporodik az ellenzéki tábor. Clemenceau által a kamara elé terjesztett összes iratokat a külügyi bizottság tanulmányozni fogja azután pedig jelentést fog tenni a kamarának.

Egy másik, távirat szerint Clemenceau miniszterelnök szerdán megjelent a képviselőház külügyi és hadügyi bizottsága előtt és bemutatva azokat a biteles okmányokat és iratokat, melyek a közte és Czernin gróf, között felmerült vitára vonatkoznak. Clemenceau Károly király két leveléről számolt be, melyek Sixtus herceghez szólnak. Az egyik levél ceruzával van írva és korábbi keletű mint az, amely most nyilvánosságra került. Revertera és Annand gróf tárgyalásba való becsatkozásának előkészítésekor Painleve hadügyminiszternek nem volt tudomása Károly király leveléről, értesült, hogy Annaud grófot közvetítésre kérték fel a francia kormány és egy magas rangú osztrák személyiség között. Painleve kérésére Ribot engedélyt adott Annaud grófnak a tárgyalásra,

de csak értesülés céljából. A francia kamara és szenátus külügyi és hadügyi bizottságai tegnap tartott ülésén a kormány előterjesztette azt a dossiért, amely Károly király levelére vonatkozik. A dossier több okmányt tartalmaz melyet Sixtus pártai hercegnek március 31-ike előtt tett lépéseivel, különösen pedig annak a neppnek eseményeivel vannak kapcsolatban, amely napon Poincaré elnöknek átnyújtották Károly király levelét. A levél eredetije ceruzával van írva, a megtartotta magának az eredetit és Poincarénak egy másolatot adott át. Ez a másolat a francia külügyminiszterium leveltárában van elhelyezve.

A párisi lapok jelentése szerint Ribot a St. Jean de Mauvinnében tartott entente-konferencián közléseket tett Lloyd George-nak és Sonninnak Károly király leveléről. A három államférfi egybehangzóan azon az állásponton volt, hogy a levél nem nyújt elegendő alapot a béketárgyalások megkezdésére. Az ügy Károly király második levelével nyert befejezést, a mely levelet Sixtus pártai herceg néhány héttel később hozott Poincaré tudomására.

Párisi lapok jelentése szerint Clemenceau a külügyi és hadügyi bizottságok együttes ülésén kijelentette tegnap, hogy Károly király levelét a király kézírásában azonnal nyilvánosságra fogják hozni, mi helyt Sixtus pártai herceg visszatér Afrikából. A herceg visszaérkezése május közepére várható.

Feloldották

a város zár alá vett zsir- és szalonna készletét.

Zsirjegy ellenében fogják kiadásítani

Nagyfontosságú rendelet érkezett ma Makó városához. A zsirügyben érkezett meg Windisgrätz Lajos herceg közlélezési miniszter döntése, mely a városra nézve félig kedvező, félig nem. A város ugyanis táviratban arra kérte a közlélezési minisztert, hogy a város által a szűkebb napokra elraktározott szalonnát és zsirt, melyet ugyancsak az országos közlélezési hivatal lefoglalt, engedje meg szétmérni a város lakossága között.

A polgármester távirati felterjesztésére ma jött meg a közlélezési miniszter sürgönyválasza. Azt írja ebben a miniszter, hogy a lefoglalt 108 métermázsas szalonnát és 32 mázsa zsirt feloldja a zár alól s megengedi, hogy zsirjegyek ellenében a város ellátatlan lakossága között szétmérjék.

Ellenben megírta azt is a miniszter, hogy a Hadi-Termény javára lefoglalt sertésekből hetenként 40 darabot át nem engedhet, mert ezeknek a sertések más a rendelkezésük.

A lefoglalt zsir és szalonnakészleteket csakis zsirjegyek ellenében engedni a miniszter szétmérni. Az adagolásra nézve itt közöljük a közlélezési miniszter rendeletét:

Az Országos Közlélezési hivatal vezető m. kir. miniszter 89.000—VI/1918. számú rendelete az alábbiakban közhírré tétetik.

A m. kir. miniszterium 4782/1917. M. E. számú rendeletének 2. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a zsir-fogyasztás egységes szabályozása érdekében a zsirtól (sertészsir, morgarin, növényzsir, növényi olaj, vagy emberi élvezetre alkalmas más zsirradék vagy olaj) és szalonnából fogyasztható mennyiséget további rendelkezésemig a következőkben állapítom meg: Az egy-egy személy által fogyasztható havi adag az említett zsiradéktípusokból összesen általában legfeljebb 42 (negyvenkettő) dkg., mely sertészsirnal megfelel 48 dkg. szalonnának. Az ipari valamint nem a mezőgazdaságban foglalkoztatott nehéz testi munkások ellátásánál indokolt esetekben a kivételeket esetről-esetre a szükséghez képest fogom megállapítani. A rendes (állandó) mezőgazdasági munkások (ideértve a cselédeket és hadifoglyokat is) legfeljebb havi 1 kgr. az időszakos munkások alkalmazásuk tartama alatt legfeljebb (egy és fél kgr.) az e két csoportba tartozók közül pedig akik aratásnál, hordásnál vagy eséplésnél vannak foglalkoztatva, e munkák közben legfeljebb 3 kgr. zsirradékot fogyaszthatnak. A most megállapított fejadagnál nagyobb mennyiség tehát hatóságok, beszerzési csoportok, vállalatok, munkaadók stb. által ellátandóik számára semmi esetre ki nem szolgáltatható.

Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe s ennek következtében minden munkaszerződésnek (konvenczió) stb. a fentiekkel ellentétes kikötéssel hatályukat veszít s a munkaadó a jelen rendelet alapján kiszámítandó mennyiségnél többet ki nem szolgáltathat. — Budapest 1918 évi április hó 8. án Windisgrätz s. k.

A helyzet tárgyalásos megvilágítása.

A lemondott kormány köréből kapjuk az alábbi épp oly tárgyalásos, mint hiteles-tájékoztatót:

Burián kinevezése nemcsak nálunk és Bécsben keltett kínos feltűnést, de kedvezőtlen fogadtatásra számít hat Berlinben is. A mai helyzet szövetségesei között a Burián-vágás ember nem állhat meg, ahhoz nincs se tehetsége, se európai tekintélye. Az új külügyminiszter ugy lehet képzett, rutinizott diplomata, de ezenkívül semmi egyéb. Már pedig a történetek után Németország megnyugtatóra csakis olyan prononcirozottan erőteljes egyéniség volna

alkalmas, amilyen például Czernin volt, határozott, erős karakter, aki akaratának minden körülmények között érvényt tudott szerezni, míg Burián előbbi külügyminiszterségét fanyar és kecsenyás viszonyok jellemezték.

Ami a belpolitikai helyzetet illeti, mindenek fölött azzal kell számot vetnünk, hogy a 48-as alkotmány-párt a mai szilárd összetételében álljon a fejlemények elé, mert helyrehozhatatlan hiba volna arra gondolni, hogy elemeire bomoljon szét. Ha volt ok arra, hogy az alakulás létrejöhön, ugy ezek az okok ma éppen ugy fennállanak, mint az új pártalakulás előtt. Mi a 48-as alkotmány-párt keretei között a régi függetlenségi program egyetlen sarkalatos pontjáról sem mondottunk le s a leglényegesebb követelések érvényesítése érdekében tömöríteni tudtuk az erőket. Célnk az volt, hogy olyan pártot alkossunk, amely mögé a nemzeti közvélemény többsége sorakozhat s amelynek kormányképesége biztosíthatja küzdelmünk sikerét és elveink diadalát.

Hogy ami helyzetet mi érlelt meg? Az, hogy a kormány megingathatatlanul és becsületes elszántsággal ragaszkodott választójogi programjához, amelyhez az ország nagy tömegeinek hite fűződik. A válságból való kibontakozás, ugy vélem, nem késhet sokáig. Mi rajta leszünk, hogy a felség döntése lehetőleg gyors legyen. Olyan országosan nagy és hadi érdekeket érintő gazdasági föladatak előtt állunk amelyeknek elvégzésére nem vállalkozhatna eredményesen az ügyek vitelével megbízott kabinet, hanem csak egy mindenképpen erős kormányzat.

A megoldás módjairól sok találgatás és jóslat hallunk. A közvéleménybe belesodródott az a feltevés is, hogy Wekerle Sándort bizná meg a király újból a kormányalakítással. Ha ezt ugy értelmezik, hogy a mai kabinet tagjai maradnának helyükön, ennek elengedhetetlen előfeltétele volna, hogy a választói reformot tető alá hozhassa, még pedig olyan képen, hogy meglegyenek hozzá a kellő eszközei is, vagyis akkor oszlatthassa föl a Házat amikor azt szükségesnek találja. E garancia nélkül meddő volna minden kísérletezés.

Koncentrációs kormányzatra mi nem vagyunk kaphatók. Ezt megcsinálhatta volna Tisza két év előtt, akkor célszerű és helyén való lett volna. A munkapárt vezető azonban elutasította magától ezt a gondolatot, mert miniszter akart maradni. Ma már semmi képen sem alkalmas erre a helyzet, amely egyébként bárminő irányba is, fejlődjék, egy bizonyos: mi, a mai lemondott kormány tagjai nem engedhetjük magunkat még egy olyan látszatba sem belesodorni, mintha részesei lehetnénk egy olyan kámpálnak, amely becsapja és megcsalja a jogai indokolt kiterjesztésére váró országot és visszaél a nép bizalmával.

NAPI HIREK

Megjötték a fecskék. Háborus viszonyaink között néha örömeink is vannak. Ilyen öröm nekünk az időnek tavaszra fordulása, a fák lombosodása, a virágfakadása és mind az a gyönyörűség, ami a természet ébredésével jár. Ugy hat reánk minden a kemény tél után, mint néhez hosszú rabságból való szabaddás. Ezt, hogy örömeink teljes legyen, hogy higgyünk a tavasz végleges diadalmában, ime itt vannak a fecskék is. Pécia a kedves kis vándorok nem szoktak elhamarkodva érkezni. Ők a legjobb ismerői az időjárásnak. Megérkezésük tehát azt jelenti, hogy most már egészen kitavaszkodott. Hát csak röpködjenek is minél többet fölöttünk. Csicseregjék fülünkbe a tavasz himnuszát. Mindig öröm volt az érkezésük de mostanság kétszeresen az. Ha egymást gyilkoló nemzetek ágyúpöklán keresztül ide találtak hozzánk és vissza nem riadtak az első golyótól, mely süvítve szállt el mellettük, akkor nagyon drága lehet nekik ez a föld. Legyen is drága a milyen drága nekünk, akik mindig itt maradunk, akik szentelünk és türeink, mert jól tudjuk, hogy már nem sokáig tart a megpróbáltatás, hogy valahol láthatatlan kezek kottázzák a béke égi himnuszát. Addig megelégszünk mi vándor-madarkánk bájos dalával, akik a régi szép idők hangulatát hozzák vissza nekünk.

Személyi hír. Petrovics György dr. polgármester és Rákosi Gyula rendőrkapitány ma Temesvárra utaztak a kormánybiztoshoz, hogy élelmezési ügyekben tájékoztassák a kormánybiztost.

A rekvirált takarmányról. A földmivélségi miniszter ur rendelete folytán közhírré tesszük, hogy az eddig lefoglalt takarmány és alomkésztetek az Állat- és takarmányforgalmi rt. rendelkezésére továbbra is zár alatt maradnak, azok a tulajdonos által fel nem használhatók és el nem idegeníthetők. Közhírré tesszük azt is, hogy ezután nemcsak a 10 métermázsán aluli, hanem a 30 métermázsán aluli készletek kiegészítésére is a vármegyei takarmányozást intéző bizottság hatáskörébe utaltatik. Jövőben tehát, amikor 30 métermázsáig terjedő hiányjelzése iránti kérelem terjesztetik elő, ez a kérelem nem a földmivélségi miniszter ur által, hanem a vármegyei takarmányozást intéző bizottság által lesz elbíráva. Városi közéletmezési hivatal.

A cséplőgéptulajdonosok figyelmébe. A közéletmezési ügyosztály felhívja a cséplőgéptulajdonosokat, hogy folyó hó 21-én vasárnap 9-11 óráig a városháza kistanácsstermében okvetleg jelenjenek meg a tulajdonukban lévő cséplőgépek összeírása végett.

A tömeges lóvásárlások ellen. A földmivélségi miniszter leiratot intéz a törvényhatóságokhoz, a melyben közli, hogy újabban több oldalról érkeztek panaszok, amelyek lókereskedőknek és üzletrészeknek tömeges lóvásárlásairól és lócsempészészeiről szólnak. A miniszter felhívta a hatóságokat, hogy az ország lóállományára káros tömeges vásárlásokat nehezsítsék meg.

A makói piac vajzorsorásai. Vambach Péterné nagyszentmiklósi asszony jó üzletet akart Makón csinálni. Vajat hozott a piacra s azt nem kevesebért mint 64 koronáért árusította kilónként. A lelketlen üzorsorást a rendőrség 1000 korona pénzbüntetéssel és 2 heti elzárással büntette meg. Ez is példás büntetés s alkalmas arra, hogy az élelmezésünk lelketlen üzorsorásai a saját bőrükön tanulják meg, hogy a makói rendőrség is beállott árdrágító-nak s igen alaposan megdrágította az eddigi 10-20 koronás büntetéseket, mindazok rovására, kik ebben a nehézidőben polgártársaikat elevenen nyuzzák. A rendőrség is helyesen úgy gondolkozik, hogy ha minden drága miért ne legyen a büntetés is drágább. Példa erre a vajzorsorás büntetése, ami nagyon is arányban áll a vajdrágítással. A 64 koronás vajért éppen arányos az 1000 koronás bírság.

Nyolc éve alvó ember. Szabadkáról jelentik: Arányi Adolf postafőtiszt súlyosan megsebesült 8 évvel ezelőtt egy vasuti szerencsétlenség alkalmával. A vonatja, amelyen mint mozgópostás végezte kötelességét, összeütközött egy másik vonattal, a postakocsi összetört, a benne lévők pedig súlyosan megsebesültek. Arányi Adolf postafőtisztet eszméletlen állapotban huzták ki a mentők a törmelék közl. Előbb kórházba, azután pedig a lakására szállították. Heteket töltött eszméletlenül s bár az összeütközésnél szenvedett sebei behegtek, az orvosok minden igyekezetük dacára sem tudták többé eszméletre téríteni. Az orvosok annyit tudtak csupán sűrű konziliumaikkal elérni, hogy életben tartották a beteget. A gyomrán keresztül esővön etették a teljesen mozdulatlan, merev embert. Fialat csirkék husát gondosan megőrölték és kenyérbéllel összegyúrták apró golyókká. Ezeket a piciny golyókat a esővön beeresztették a gyomorba, majd langyos tejet bocsátottak utána, a mit az eszméletlenül fekvő ember könnyen megtudott emészteni, anélkül hogy belső zavarok állottak volna elő. Nemrégiben az alvás nyolcadik évében egyszer magához tért Arányi, kinyitotta szemét, ránézett a melléte ült feleségére, aki nyolc éve fáradhatatlanul ápolja, a szája kinyitott, talán szólni akart valamit de hang nem hagyta el ajkát. Csak nézett, aztán egyszerre megint lecsukta szemét és azóta alszik tovább változatlanul.

Ellopták a lószerszámokat. Vakmerő tolvajok az éjjel behatoltak Abelesz Bernát bérkocsi tulajdonos házába s az udvarról két pár lószerszámot elloptak. A tetteseket keresik.

A néphivatal mai hangversenye. Ma este a makói néphivatal nagyszabású hangversenyt rendez, melyen a szegedi művészvilág kitünőségei fogják ragyogtatni fényes tehetségüket. Az Ocskay pár kitünő énekszámai nagy hatást fognak kelteni. Gyönyörű két egy felvonásos darab is szíre kerül. Az előadás, illetve hangverseny pont fél 9-kor fog kezdődni.

Anyakönyvi hírek. Elhaltak: Polesári Rozália 28 napos, Szabó Etel 22, Erki Kiss Etel 7 éves korában.

A makói temető titka.

Kitett gyermekholttest.

A makói római katolikus temető kerítése mellett a rekviráló katonák ma reggel rémes leletre bukkantak.

Amint a katonák elhaladtak a temető kerítése mellett, egy skatulyát találtak, mely át volt kötve. Felvették s pusztá kíváncsiságból felbontották, hogy vajjon mi is lehet benne.

Már a kibontásnál rettenetes büz csapta meg orrukat. Papírba volt valami csavarva. Kibontották a papírt, hát elszörnyedve látták, hogy egy újszülött gyermek hullája van becsomagolva.

A rémes leletről rögtön értesítették a rendőrséget, amely megindította a nyomozást a rejtélyes bűnyűben. Bizonyos, hogy valaki így akart megválni bűnös szerelme gyümölcsétől.

A rendőrség erőlyesen nyomozza a lelketlen anyát s ebben a nyomozásban a közönséget is segítségül hívja, mert bizonyára akadnak Makón olyanok, akik tudnak a bűnös anya kiletéről.

Makó város hirdetései.

Lóosztályozás.

A honvédelmi miniszter az 1912. évi LXIX. t. c. 4. § a alapján Makó város lovainak osztályozását rendelte el.

Makó város lovai 1918. évi április hó 25-től május 5-ig fognak osztályoztatni. Az osztályozás reggel 8 órakor kezdődik. Az osztályozás ideje, helye és sorredje következőleg állapított meg:

I. Belterületen. Az új állatvásártéren. A cédulához előtt.

1918. évi április hó 25-én Belváros 1. házszámától 1000 házszámig, 1918. évi április hó 26-án 1001, házszámától 2000 házszámig.

1918. évi április hó 27-én 2001. házszámától 3000 házszámig,

1918. évi április hó 28-án 3001. házszámától végig, továbbá Vághid, Kelemehid, Honvéd, Bécs, stb. külvárosrészek.

II. Kültérületen. Tanyák közt.

1918. évi április hó 29-én a Dáli tanya résziek és a királyhegyesi utmentiek a Mózes-féle csárda előtt. 1910. évi április hó 30-án a rá-

kosi tanya résziek a rákosi szövetség előtt.

1918. évi május hó 1-én a tótkomlói utféliek, a tótkomlói utféli olvasókör előtt.

1918. évi május hó 2-án az igácsi (Sztaholyák iskola) környékeliek és a békési utmentiek a Sztaholyák-féle iskola előtt.

1918. évi május hó 3-án az igási csárda környékeliek és az igási utmentiek az igási csárda előtt.

1918. évi május hó 4-én a lelei utmentiek a lelei uti iskola előtt.

1918. évi május hó 5-én az elmaradtak az új állatvásártéren.

A lovakat kézen és egyenként kell elővezetni. Nyilvántartó lappal ellátott lovakkal a nyilvántartó-lapot is el kell hozni. A lóbehívás esetén szabványosnak megállapított árak helyett a mai tényleges forgalmi (piaci) lóárak fognak megállapíthatni.

Aki a lovaknak az osztályozáshoz való vezetése tekintetében fennálló törvényes rendelkezéseknek nem tesz tesz eleget, kihágást követ el s 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik s lóállományára a mulasztó költségére karhatalom alkalmazása mellett állítatik elő.

BOROK!

Kitünő hegyi és homoki, fehér és veres b o r o k, valamint elsőrendű kőbányai világos, és szent István Dupla malátásör és finom pálinkák kisebb és nagyobb mennyiségben kaphatók

IRITZ SÁMUEL ÖZV. CÉGNÉL.

Villanymótorok

egy darab 1-7 lóerős, 1200 fordulatu, csuszatógyűrűs, egy darab 1-3 lóerős, 1200 fordulatu villanymótor eladó. — Továbbá transmissió felszerelések, leszerelt géprészek métermázsánként eladók. Értekezhetni a „Makói Független Ujság” kiadóhivatalában, Szegedi-utca 1. szám.

Egy kocsis és egy tanyás felvétetik

Iritz Sámuel özv. cégnél.

Mindenes cseléd

felvétetik Szent János-tér 34.

Házhoz megy

felsőruha varrásra FRIEDLÉ, Eötvös-utca 40.

Eladó ház.

Ráday-utca 49. számú ház, mely áll 2 úri lakás, melléklakás és épületekből, ártézi víz bevezetve, villanyvilágítás, köves udvar és szép kertből szabadkézből eladó. Értekezhetni fenti szám alatt a tulajdonossal.

REGÉNY

A patakmalom tündére.

Irta: Fülgyessy Mihály.

Minden jog fentartva.

— Jól van Gyárfás bácsi! viszonzá Elemér. Az ön kedvéért megteszek a finért, amit lehet.

Most kilépett a házból Ilonka. Arcza az örömtől gyöngén ki volt pirulva, pilláin az öröm könnyei rezegtek. Olyan volt e pillanatban, mint a harmatos rózsabimbó.

— Mily gyönyörű, kiáltott fel Elemér az öröm elragadtatásában s elejébe sietve Ilonkának, keblére zárta.

— Enyém leszel, ha az egész világ ellenem esküszik is! mondá.

A szülők szeme is könybe lábadt. Elemér szerelme szívük mélyéig meghatotta őket. Most helyet foglaltak a fiatalok a kocsiban és a plébániára hajtottak.

Oda érve György leugrott a bakról s felnyitotta a hintó csapó ajtaját. Elemér gyöngéden kíségette Ilonkát.

A kocsizőreje a pap gazdaasszonya kiállt a tornácra s elképedt attól, amit látott. Minden hirt és eseményt, ami a faluban történik, ő szokta megtudni legelőször. Elemér

dolgát is tudta s mindjárt sejté, hogy miért jönnek. Az urfi tehát csakugyan nőül akarja venni molnár Ilonkát! Futott is be a pap-hoz.

— No már nem sokáig áll a világ! kiáltá egészen magán kívül.

— Addig áll, míg az ur istennek tetszik... felelt a pap mogorván. Hagyjon engem békével, mert delgom van.

— Plébános ur, Lorántffy Elemér van itt a mátkájával Gyárfás Ilonkával! Már most csakugyan komoly a dolog.

A pap felszökött áltéből, — Micsoda? kérde kikelet arczal.

— Lorántffy Elemér hozza már a mátkáját, a szépséges molnár Ilonkát. Multkori utja ugyan nem sokat használt!

A papnak már nem volt annyi ideje, hogy méltatlankodásának kifejezést adhasson, mert Elemér, karján Ilonkával már megjelent a küszöbön. A gazdaasszony kityogott a szobából, a másik kettő pedig belépett.

Elemér röviden és határozottan előadta kívánságát.

— Hm! dönyögött a pap, látszólag erősen küzdve, hogy helyreállítsa magában az egyensúlyt. Tehát házassági szándék! Es komoly?

— A legkomolyabb, erősíté Elemér.

(Folyt. köv.)

A szerencse utja

Kovács Sándor

papirkereskedésébe vezet.

M. kir. osztálysorsjáték!

Főnyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona!

A szerencsét ne taszítsa el senki magától,

vegyen egy sorsjegyet!

1/4 sorsjegy 3 korona, 1/8 sorsjegy 1 korona 50 fillér.

A MAKÓI URÁNIA MOZGÓFÉNYKÉPSZINHÁZ

Szombaton április 20-án

Április 20-án

A MEGBÉLYEGZETT

Április 20-án

Filmdráma négy felvonásban. Guthy Somának a „fegyenc” című novellája után írta és filmre alkalmazta: BERKY LILY.
Szereplők: Berky Lily, Fekete Mihály, Nagy Adorján.

MARI BAKÁJA

Humoros.

KÉT ELŐADÁS, este 7 és 9 órai kezdettel.

Számozott jegyek előre válthatók az előadás napján délelőtt 10—12-ig, délután 4—6-ig.

Pénztárnyitás este 7 órakor.